

બિસ્મિલ્લા હિર'હુમાનિર'હીમ
“ફસલ્લે લિરખિબકા વનહર”

અપને રબ કે લિયે ‘નમાઝ પઞહ ઓર
કુરબાની કર

અહકામે ઇદે કુર્બા

હો શહીદે રહે ઇસ્લામ કે હય કામ યહી
ઇદે કુર્બાંકા મુસલમાં કે હય પૈગામ યહી

સાલિક ખસ્તવી

ઇસ્લાહુલ મુસ્લિમીન લુહાર શેરી,
સગરામપુરા, સૂરત-૨.

મુનાઝત

હમ હો સના કે લાયક પ્રવર દિગાર તૂ હય
હાજત રવાયે આલમ હય ગમગુસાર તૂ હય
મહશર મેં જ'રા જ'રા કા તૂ હિસાબ લેગા
આમાલે નેકો બદ ધી રૌશન કિતાબ દેગા
ફિતનાગરી મિટા દે અફકારે ઝલાલત ધી
ખુશખૂ બસાદે મનમેં ફિરદૌસે ઇતાઅત ધી
યારબ તૂ હિદાયત કા વહુ રાસ્તા દિખા દે
જો નારે જહન્નમ ધી તકલીફ સે બચા દે
મૌલા હમેં બચા મેરે ઇસયાં ધી તીરગી સે
હર સાંસ શાદમાં હો ઇમાં ધી રૌશની સે
તકમીલ ઇસ દુઆ ધી પ્રવર દિગાર કર દે
સાલિક તેરી ખુશી પર જીવન નિસાર કર દે

— સાલિક બસ્તવી

અશરએ ઝિલહિજ્જત્તકી ફઝીલત

બીરાદરાને મિલલત મોહમ્મદ સલ્વલ્લાહો અલૈહે વસલ્લમને ફરમાયા. ખુદાકે નઝદીક ઝિલ-હિજ્જત્તકે પહેલે અશરહમેં ઈબાદત કરનેસે ઝિયાદહ કોઈ દિન પસંદીદહ ઔર મહબૂબ નહીં હય. એક દિનકા રોઝહ પૂરે સાલ ભરકે રોઝાંકે બરાબર ઔર એક રાતકા કિયામ શબે કદરકે બરાબર હોતાં હય (તિરમિઝી-ઈબ્ને માજ) નીઝ ફરમાયા કે ઈદે-કુરબાંકે અવ્વલ દસ દિન ખાસ તૌર પર કુરબાનીકે દિનમેં બની આદમકા કોઈ અમલ કુરબાનીસે ઝિયાદહ મહબૂબ વ પસંદીદહ નહીં હય. કિયામતકે દિન કુરબાનીકા જનવર સીંગાં, બાલોં ઔર ખુરોં સમેત આએગા. કુરબાનીકા ખૂન બારગાહે ઈલાહીમેં ગિરનેસે પહેલે હી કુબૂલ હો જતા હય.

આહકામે-ઈદુલ-અઝહા

કુરબાની એક અહમ ખાલિસ રૂહાની ઈબાદત હય. જો હઝરત ઈબ્રાહીમ અલૈહિસ સલામને અપને લખ્તે જીગર હઝરત ઈસ્માઈલ અલૈહિસ સલામકી કુરબાની પેશ કરકે કિયામત તક કે લિયે સુન્નત કાઈમ કી હય. હુઝૂરને હદીષમેં ફરમાયા હય. યે તુમહારે બાપ હઝરત ઈબ્રાહીમ અલૈહિસ સલામકી સુન્નત હય. ઈસીમેં હમ સબકે લિયે સબક હય. હુઝૂર સદ્દહાહો અલૈહિ વસદ્દમને ફરમાયા જો શખ્સ ઉસ્મત વ હયસિયત હોનેકે બાવજૂદ કુરબાની ન કરે વોહ હમારી ઈદગાહમેં ન આએ કુરબાની હર સાહેબે હયસિયત ઓર મુસતતીઅ શખ્સકો કુરબાની કરની ચાહિયે લિહાઝા જિસ શખ્સકો કુરબાની કરની હો વોહ ઝિલ - હિજ્જાકા ચાંદ દેખને કે બઅદસે દસવીં તારીખ તક કહીંકા બાલ ન બનવાએ ન નાખૂન તરશવાએ, યહાં તક કે દસવીં તારીખકો નમાઝે દુગાના ઓર કુરબાનીસે ફારિગ હો જાય. ઓર જિસ

(૩)

શખ્સ કો કુરબાનીકી તાકત ન હો અગર વોહ ભી બાલ ન બનવાએ, ઔર નાખુન વગેરહ ન તરશવાએ તો અદ્દાહ તઆલા ઉસકો ભી કુરબાનીકા સવાબ અતા ફરમાતા હય.

કુરબાનીકી દુઆ

કુરબાની કરનેકા મસનૂન તરીકા યહ હય કે કુરબાની કે જનવર કો બાએ કરવટ કિબલા રૂખ લિટા દે, ફિર યહ દુઆ પઠહે ઔર ઝબહ કરે. “ઈન્ની - વજજહતો - વજહિયા-લિલ-લઝી ફ તરસ-સમાવાતે-વલ-અરઝા-હનીફો - વમા-અના-મિનલ-મુશરિકીન-ઈન્ના-સલાતી-વ-નુસુકી-વમહ-યાયા-વ-મમાતી-લિલ્લાહિ-રઝિબલ-આ-લમીન-લા-શરીકા-લહૂ વબે - ઝાલિકા - ઉમિરતો - વ - અના - મિનલ-મુસ્લિમીન-અલ્લાહુમ્મા-તકબ્બલ - મિન્ની ફિર બિસ્મિલ્લાહ અદ્દાહો-અકબર” કહેકર ઝબહ કરે, અગર કિસીકો યે દુઆ યાદ

ન હો તો બિસ્મિલ્લાહ અદ્વાહો અકબર કહકર ઝબહ કરે
 તો ભી કુરબાની હો જાએગી. કુરબાનીકા અપને હાથસે
 ઝબહ કરના અફઝલ હય. અગર દૂસરે સે ઝબહ કરાએ,
 તો ભી જઈઝ હય. અલબત્તહ અલ્લાહુમ્મા - તકબ્બલ -
 મિન્નીકી જગહ અલ્લાહુમ્મા-તકબ્બલ-મિન ફલાં યઅની
 સાહિબે કુરબાનીકા નામ લેના હોગા. ઈસી તરહ કિસી
 જનવરમેં સાત આદમી શરીક હો તો સબકા નામ
 લેકર દુઆ પઢે.

કુરબાનીકા ગોશત

કુરબાનીકા ગોશત ખુદ ખાએ, ઓર અપને
 રિશ્તેદારોંકો ઓર અઝીઝો અકારિબ, ગરીબ મોહતાજકો
 ખિલાએ, ઓર લોગોંમેં ખાસ તૌરસે જિનકે યહાં
 કુરબાની નહીં હય તકસીમ કરે, કુરબાનીકા ગોશત ગૈર-
 મુસ્લિમોંકો ભી દેના જઈઝ હય. કુરબાનીકા ચમખા

વ ગોશ્ત કરસાબકો ઉજરત (મઝદૂરી) મેં દેના હરગિઝ જઈઝ નહીં હય. બલકે અપને પાસસે મઝદૂરી દેની ચાહિયે. ચમળા બેચકર ખુદ અપને કામમેં લાના જઈઝ નહીં હય.

કુરબાનીકા જનવર

સહીહ સાલિમ તંદુરુસ્ત, વ તવાના હો, લંગળા કાના, બહેરા, ઓર સીંગ ટૂટા, કાન કટા, બીમાર લાગર, દુમ બુરીદહ ન હો, કુરબાનીકા જનવર (દો દાંતવાલા) હોના ઝરૂરી હય. બગૈર દાંતવાલેકી કુરબાની કરની દૂરસ્ત નહીં કયૂં કે અહાદીષ સહીહાસે ઓસા હી સાબિત હય કે દાંતવાલા હોના લાઝમી ઓર ઝરૂરી હય.

મૈયત કી તરફ સે કુરબાની

મૈયત કી તરફસે કુરબાની બિલાશુબહ જઈઝ ઓર

દુરુસ્ત હય. અઘ્લાહ કે રસુલ (સ. વ.) કે કૌલ ઓર ફૈલ દોનોંસે ઈસકા સુબૂત મિલતા હય. અગર મૈયત કી તરફસે કુરબાની કરના હો તો પહેલે ઝિન્દહ અપની તરફસે કુરબાની કરે. અગર ઝિન્દહ અપની તરફસે કુરબાની ન કરે ઓર સિર્ફ મૈયત કી તરફસે હી કુરબાની કરે તો યે દુરુસ્ત નહીં મૈયત કી તરફસે કુરબાની ન હોગી.

અરફા કે દિન કી ફઝીલત

નવી ઝિલહિજ્જા કે રોઝે કી ખુસૂસિયત કે સાથ ફઝીલત આઈ હય. ચુનાચે મુસ્લિમ શરીફ વગાયરહમેં હય કે યવમે અરફા કા રોઝા દો સાલ એક સાલ ગુઝિશતા ઓર એક સાલ આઈન્દહ કે ગુનાહોં કો ઘો ડાલતા હય યે યાદ રહે કે હાજી લોગ યવમે અરફા કા

(૭)

રોઝા ન રખે, ક્યું કે ઉનકો રોઝા રખના મના હય
(ઈબને માજ) ઝિલહિજજા કે પહેલે ચાંદસે નવે ચાંદ
તક, નવ રોઝે ભી રખ સકતે હૈં.

ઇદૈન કી તકબીરે

તકબીરાતે ઇદૈન કઈ તરહસે હૈં.

(૧) અલ્લાહો અકબર, અલ્લાહો અકબર લા
ઇલાહા ઇલ્લાહાહો વલ્લાહો અકબર વલિલાહિલ હમ્દ.
(દારે કુત્તી)

(૨) અલ્લાહો અકબર, અલ્લાહો અકબર, અલ્લાહો
અકબર કબીરા.

(મુસનદ અબદુર્રઝઝાક)

કુરબાની કે જાનવર

વેા જાનવર જિનકી કુરબાની નબી (સ.વ.)
 ઔર સહાબા કિરામ (રઝી.) ને કી હય વેાહ
 લેખ, બકરી, ઊંટ ઔર ગાય વગયરહ હૈ એક
 જાનવર મેં કઇ આદમી શરીક હો સકતે હેં
 લેકિન યે તઅદાદ સિફ ગાય ઔર ઊંટ કે સાથ
 ખાસ હય. બકરી દુમ્બા મેં શિકત જાએઝ નહીં
 હય. હાં એક બકરી ઔર એક દુમ્બા પુરે ઘર
 કી તરફસે હો સકતા હય. (અબૂહાઉદ) ગાયમેં
 સાત આદમી ઔર ઊંટ મેં દસ આદમી શિકત
 કર સકતે હૈં !

ઈદ કે દિન કે આમાલ

(૧) સુબહ સવેરે નહા-ધો કર જો મયસસર હો બેહતર સે બેહતર કપળા પહને ઓર ખુશૂ લગાએ. (મિશકાત)

(૨) ઈદુલ-અઝહા કે દિન નમાઝ સે પહલે કુછ ના ખાએ ઓર આ-કર કુરબાની કે ગોશ્તમે' સે ખાએ. (તિરમિઝી-મુસનદ અહમદ)

(૩) ઈદ કી નમાઝ સૂરજ બલંદ હોતે હી પજહ લેના ચાહિએ ઝિયાદા તાબીર ના કરે. (અબુદાઉદ-ઈબનેમાજ)

(૪) ઈદ કી નમાઝ કે લિયે મૈદાન કી તરફ નિકલના ઓર રાસ્તેમે' તકબીર કહતે હુએ ચલના ચાહિએ. (મિશકાત મઅમિરઆત)

(૫) ઓરતે' ભી ઈદગાહ મે' જાએ. (ખુખારી-મુસ્લિમ)

(૬) જખ ઇદકી નમાઝ પજહ કર વાપસ
હો તો રાસ્તા બદલકર આવ્થે. (મુસ્લિમ,
તિરમિઝી, મુસ્નદ અહમદ)

(૭) ઇદકી નમાઝ બિલા અઝાન વ
ઇકામત કે મસનૂન હૈ નમાઝ સે પહેલે ખૂતબા
હેના ઔર નમાઝ સે પહલે યા બઅદ મેં
સુન્નત વ નવાઝિલ પજહના અદલાહ કે રસૂલ
(સ.અ.) કી મૂખાલિફત હૈ. (બુખારી મુસ્લિમ)

(૮) ઇદકી નમાઝ દો-રકાઅત સુન્નતે
મુઅકિદહ હૈ પહલી રકાઅત મેં તકબીરે
તહરીમા કે બઅદ સાત તકબીરે, ચૌર દ્વસરી
રકાઅતમેં કિરઅત સે પહલે પાંચ તકબીરે
કહની ચાહિયે. (બુખારી મુસ્લિમ)

(ઇદ કે દિન જો ભાઈ એક દુસરે સે
મિલે વોહ ચે દુઆ પજહે.

* તકબીલ-લાહો મિન્ના વ મિનકા *